

7. Forældreindflydelse i ny institutionsstruktur (2010-143398)

I forbindelse med indførelse af ny institutionsstruktur på dagtilbudsområdet skal udvalget drøfte rammer for forældreindflydelsen.

INDSTILLING OG Beslutning

Børne- og Ungdomsforvaltningen indstiller,

1. at forslag til rammer for forældreindflydelsen i den nye institutionsstruktur på dagtilbudsområdet og udkast til ny standardstyrelsesvedtægt for kommunale klynger sendes i høring hos berørte interessenter

Problemstilling

Børne- og Ungdomsudvalget vedtog den 23. juni 2010 de overordnede rammer for forældreindflydelsen i den nye institutionsstruktur på dagtilbudsområdet. De vedtagne rammer er, at der i klyngen (som selvstændig juridisk enhed) oprettes en forældrebestyrelse efter dagtilbudsloven. Forældrebestyrelsen skal have de kompetencer, som beskrives i dagtilbudsloven og som kendetegner de nuværende forældrebestyrelser på institutionsniveau. Derudover oprettes der et forældreråd i hver enhed.

I forbindelse med behandlingen af sagen om klyngestruktur på institutionsområdet, som blev behandlet i Borgerrepræsentationen den 14.10.10, var det forudsat, at forvaltningen skulle udarbejde et forslag til sikring af forældreindflydelsen i de enkelte enheder.

Løsning

Forvaltningen har været i dialog med forældrerepræsentanter fra Det Centrale Forældreforum og Københavns Forældreorganisation, hvor det blandt andet er drøftet, hvordan forældrene på den enkelte enhed sikres indflydelse i det fælles bestyrelsesarbejde på klyngeniiveau.

Den præsenterede model for forældreindflydelse vil være gældende for alle kommunale klynger. Modellen vil også være relevant på det selvejende område de steder, hvor man vælger at organisere sig i selvejende klynger/fusionere.

Der, hvor man på det selvejende område vælger at indgå i forpligtende netværk eller partnerskaber, fastholdes bestyrelsesarbejdet på enhedsniveau, og dermed er forældreindflydelsen ikke ændret i forhold til de nuværende rammer.

De rammer, som fastlægges for forældrebestyrelsernes arbejde, skal fremgå af en vedtægt. Udkast til ny standardstyrelsesvedtægt er vedlagt som bilag.

Kompetencefordeling mellem forældrebestyrelsen og forældrerådet

Fordelingen af kompetencer og opgaver for forældrebestyrelsen og forældrerådet tager udgangspunkt i dagtilbudsloven. Samtidig er det et bærende element, at denne fordeling svarer til kompetencefordelingen mellem *klyngelederen* og *den pædagogiske leder*. Nedenfor oplistet de væsentligste kompetencer og opgaver for henholdsvis forældrebestyrelse og forældreråd.

Forældrebestyrelsen
Principperne for dagtilbuds/fritidstilbuds arbejde
Inddragelse i arbejdet med den pædagogiske læreplan inkl. børnemiljøvurdering i forhold til udarbejdelse af pædagogiske principper og fokuspunkter, som skal gælde for alle enheder.
Forældrebestyrelse og klyngeleder fastsætter principperne for anvendelse af budgetramme
Indstillingsret ved ansættelse af leder og personale
Ret til deltagelse i samtaler ved lederansættelser
Godkendelse af institutionens budget og regnskab
Anvendelse af ikke-budgetterede indtægter som eksempelvis sponsorstøtte
Fastsættelse af lukkedage – koordinering i klyngen
Bidrage til samarbejde i klyngen på alle niveauer
Sikre inddragelse af forældrerådene

Forældreråd
Udtaleret i forhold til forældrebestyrelsens behandling af sager, der vedrører enheden
Organisere afstemning om madvalget blandt enhedens forældre (hvert 2. år)
Rådgive forældrebestyrelsen i forhold vedrørende den enkelte enhed og principielle problemstillinger vedrørende enheden
Prioritering af enhedens budget inden for de rammer og principper, der er fastsat i Forældrebestyrelsen
Inddragelse i prioriteringen af midler til pædagogiske aktiviteter
Deltagelse i ansættelsesudvalg ved ansættelse af pædagogisk personale i enheden.
Planlægge aktiviteter i institutionen i samarbejde med personalet
Arbejde med enhedens pædagogiske aktiviteter: <ul style="list-style-type: none"> - Igangsættelse, vedligeholdelse og udvikling af arbejdet med enhedens del af læreplanen. - Udmøntning af klyngens pædagogiske principper og visioner i enhedens pædagogiske aktiviteter. - Enhedens fokuspunkt(er), læringsmål, handleplaner og fremgangsmåde (metode) - Enhedens Børnemiljøvurdering
Forældrerådet skal præsenteres for: <ul style="list-style-type: none"> - Evalueringen af klyngens pædagogiske læreplan - Handleplanen for klyngens børnemiljøvurdering
Forældrerådet kan stille forslag om placering af lukkedage til forældrebestyrelsen

Udgangspunktet er, at *forældrebestyrelsen* har beslutningskompetence inden for de områder, der er givet i dagtilbudsloven og af Københavns Kommune. *Forældrerådene* har en række konkrete opgaver, og deres rolle er at fungere som sparringspartnere for forældrebestyrelsen samt at arbejde med enhedens pædagogiske aktiviteter. Forældrerådene kan over for klyngebestyrelsen afgive udtalelser og indstillinger om alle spørgsmål, der berører den pågældende enhed som for eksempel omkring enhedens pædagogiske læreplan, børnemiljøvurdering og principielle problemstillinger vedrørende enheden. Forældrerådene skal desuden prioritere enhedens budget inden for de rammer og principper, der er fastsat i forældrebestyrelsen og inddrages i prioriteringen af midler til pædagogiske aktiviteter.

I henhold til dagtilbudsloven er det ikke muligt permanent at uddelegere nogle af forældrebestyrelsens kompetencer til forældrerådene. Dette er bekræftet af henholdsvis Kommunernes Landsforening og Socialministeriet. Derfor har forvaltningen i det ovenstående peget

på en række områder og opgaver, hvor forældrebestyrelsen og forældrerådene skal samarbejde for på denne måde at sikre forældreindflydelsen i de enkelte enheder.

Repræsentation og sammensætning i de kommunale klynger

Sammensætning og valg til forældrebestyrelse og forældreråd

Der kan peges på to mulige modeller for, hvordan enhederne repræsenteres i forældrebestyrelsen.

- 1) Den første model er, at hver enhed er repræsenteret efter størrelse. Det vil sige, at store enheder repræsenteres med flere forældre end de små enheder i den fælles forældrebestyrelse.
- 2) Den anden model er, at alle enheder er repræsenteret med et lige stort antal repræsentanter i den fælles forældrebestyrelse.

Efter at have drøftet modellerne med forældrerepræsentanterne anbefaler forvaltningen model 2, hvor det sikres, at alle enheder uanset størrelse får lige stor vægt i den samlede forældrebestyrelse.

Den eller de personer, der vælges som enhedens repræsentanter i forældrebestyrelsen, er fødte medlemmer af enhedens forældreråd. På denne måde sikres et bindeled mellem forældrerådet og forældrebestyrelsen.

Forældrerepræsentanterne i bestyrelsen udgør flertallet. Udover forældrerepræsentanter skal der vælges følgende repræsentanter til forældrebestyrelsen:

- *Medarbejdere:* Hvis der er under 5 enheder i klyngen vælges to medarbejderrepræsentanter og hvis der er 5 enheder eller derover vælges der 3 medarbejderrepræsentanter.
- *De pædagogiske ledere:* Der vælges 1 repræsentant for de pædagogiske ledere, som deltager i forældrebestyrelsens møder uden stemmeret.
- *Klyngelederen:* forudsættes at fungere som forældrebestyrelsens sekretær/sagsbehandler og deltager i møderne.

Der oprettes et forældreråd for hver enhed. Det er op til den enkelte enhed at beslutte størrelsen på deres forældreråd ligesom enheden fx kan beslutte at der skal være repræsentanter fra alle huse eller alle børnegrupper i enheden.

Forældrebestyrelsen kan på baggrund af en vurdering af den hidtidige periode efterfølgende vedtage et nyt forslag til forældrerepræsentation i forældrebestyrelsen og forældreråd inden for de fastlagte rammer.

Overgangsperiode

I overgangsperioden indtil ny forældrebestyrelse/nye forældreråd er valgt træffer formændene for de nuværende bestyrelser i klyngen ved almindeligt flertalsvalg beslutning om forældresammensætningen i bestyrelser og råd.

Repræsentation og sammensætning på det selvejende område

Dagtilbudslovens bestemmelser om forældreindflydelse i selvejende dagtilbud og fritidshjem er rammebestemmelser, idet den nærmere tilrettelæggelse af forældreindflydelsen fremgår af den enkelte selvejendes institutions vedtægt. Forældre i selvejende institutioner skal som minimum sikres samme indflydelse, som forældre i kommunale dagtilbud er tildelt efter lovgivningen.

På det selvejende område er der på nuværende tidspunkt tre modeller for organisering, og som en konsekvens heraf; to måder at tilrettelægge forældreindflydelsen på:

			Fælles for alle tre modeller
Model A 'Den selvejende klynge/fusion'	En enhed med en driftsoverenskomst	Fælles bestyrelse	Forældreindflydelsen på det selvejende område kan tilrettelægges på to måder: 1. Etablering af en institutionsbestyrelse med flertal af valgte forældre (den enstrengede model) 2. Etablering af en særskilt forældrebestyrelse ved siden af institutionsbestyrelsen (den tostrengede model) Det skal fremgå af institutionernes vedtægt, om der er valgt en enstrengt eller en tostrengt model.
Model B 'Forpligtende netværk med netværksaftale'	Flere selvstændige enheder, der indgår en forpligtende netværksaftale	Bestyrelse pr. enhed	
Model C 'Netværk med partnerskabskontrakt mellem institutionerne'	Flere selvstændige enheder, der indgår en partnerskabsaftale	Bestyrelse pr. enhed Der etableres en fællesbestyrelse med repræsentanter fra de enkelte institutioners bestyrelse, som varetager bestyrelsens kompetencer i forhold til de fælles driftsopgaver.	

Hvor model A er gældende anbefaler forvaltningen, at de selvejende klynger lader sig inspirere af modellen for forældreindflydelsen i de kommunale klynger og etablerer forældreråd i de enkelte enheder for at sikre forældrenes indflydelse. Som det også er tilfældet i dag, skal institutionerne på det selvejende område til enhver tid kunne dokumentere, at forældreindflydelsen er sikret.

økonomi

Der er ikke nogle særskilt økonomiske konsekvenser af forslaget. Der henvises til den overordnede økonomi i forbindelse med vedtagelsen af ny institutionsstruktur på institutionsområdet.

Videre proces

Rammerne for forældreindflydelse og forslag til ny standardstyrelsesvedtægt baseret på ovenstående for det kommunale område foreslås sendt i høring hos forældre- og institutionsbestyrelserne, Københavns Forældreorganisation, Det Centrale Forældreforum, paraplyorganisationerne for de selvejende institutioner, BUPL og LFS. Efter høringsperioden på 6 uger forventes sagen fremlagt for BUU d. 2. marts 2011 til endelig vedtagelse.

Der udarbejdes en vejledning til forældrene og områderne, der beskriver rammerne for overgangsperioden og det første bestyrelsesvalg. Pjecen 'Velkommen til forældrebestyrelsen/bestyrelsen i Københavns Kommune' revideres og mangfoldiggøres på www.kk.dk. De nye forældrebestyrelser vælges hurtigst muligt og senest april 2011.

Else Sommer

/Camilla Niebuhr

bilag

[1. Udkast til standardstyrelsesvedtægt for kommunale institutioner \(klynger\)](#)

Børne- og Ungdomsudvalgets beslutning den 08.12.2010

Indstillingen blev godkendt.

